

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Dita Estfarm”, reprezentată de avocatul Friptu Evgheni,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Dita Estfarm” împotriva Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și IMSP Spitalul raional Edineț cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2rac-202/23
NR. PIGD 2-21157785-01-2rac-250823)*

Admisibilitatea recursului depus până la 01 septembrie 2023; Art. 432 din Codul de procedură civilă (versiunea până la 01 septembrie 2023)

Au examinat anterior cauza judecătorească: Instanța de fond: N. Mămăliga,
Instanța de apel : A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malii,

11 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Dita Estfarm”, reprezentată de avocatul Friptu Evgheni,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 25 octombrie 2021, SRL „Dita Estfarm” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate (în continuare CAPCS) și IMSP Spitalul raional Edineț (în continuare IMSP Edineț) cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, cu încasarea în mod solidar a datoriei în mărime de 1 280 062 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 38 401,86 de lei, suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, SRL „Dita Estfarm”, IMSP Spitalul Raional Edineț și Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate au încheiat contracte de achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale și a dispozitivelor medicale.

3. A menționat reclamantul că, au fost semnate contractele nr. 62351LD20/00072, contractul nr. 6785LD20/00171, contractul nr. 7996LD/20/00212, contractul nr. 8145LD21/034542 și contractul nr. 8678LD2016/586892, în baza cărora s-a obligat să livreze bunuri către IMSP Spitalul Raional Edineț, iar acesta din urmă s-a obligat să recepționeze bunurile livrate. Iar, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate s-a obligat la rândul său să achite bunurile livrate conform prevederilor contractuale, în termen de 30 de zile de la recepționarea facturilor fiscale.

4. A indicat reclamantul că, de către acesta au fost respectate prevederile contractuale, fiind livrate bunurile, însă, pînă la moment pârâții nu au executat cu bună-credință obligațiile asumate, înregistrând o datorie în mărime de 1 280 062 de lei.

5. A notat că, la data de 22.09.2021 IMSP Spitalul Raional Edineț și la data de 20.09.2021 Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate au recepționat reclamația de soluționare a litigiului pe cale amiabilă, prin

care s-a oferit pârâților un termen de 7 zile pentru achitarea datoriei, însă nu au fost efectuate careva achitări. Prin urmare, în cazul în care pârâții au ignorat pretenția de achitare a datoriei și nu au propus un grafic de achitare în rate, sunt în drept de a pretinde încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu prezenta cauză.

6. Prin încheierea din 06 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admis renunțul reprezentantului reclamantului SRL „Dita Estfarm” la pretenția privind încasarea datoriei și s-a încetat procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Dita Estfarm” împotriva Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și IMSP Spitalul Raional Edineț în partea pretenției privind încasarea datoriei în mărime de 1 280 062 de lei.

7. Prin hotărârea din 06 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea depusă de SRL „Dita Estfarm”. S-a încasat, în mod solidar, de la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și IMSP Spitalul raional Edineț, în beneficiul SRL „Dita Estfarm”, cheltuielile de judecată în sumă de 38 401,86 de lei suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii.

8. La 02.11.2022, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 06.10.2022, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea încasării în mod solidar de la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate a cheltuielilor de judecată în sumă de 38 401,86 de lei, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a pretenției.

9. Prin decizia din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel declarată de Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, casată integral hotărârea din 06 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și adoptată o hotărâre nouă prin care, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Dita Estfarm” împotriva Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și IMSP Spitalul raional Edineț cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la IMSP Spitalul raional Edineț în beneficiul SRL „Dita Estfarm” suma de 38 401,86 lei, cu titlu de cheltuieli pentru taxă de stat achitată la depunerea acțiunii.

10. Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, CAPCS are doar calitatea de autoritate contractantă, având obligația doar de a desfășura procedura de achiziție publică, de a încheia contracte de achiziții și de a monitoriza executarea contractelor conform contractului de prestări servicii

încheiat cu IMSP Spitalul Edineț, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1128/2016.

11. A remarcat instanța de apel că, din explicațiile reprezentantului reclamantului și a reprezentantului pârâtului IMSP Spitalul Edineț și înscrisurile prezentate rezultă că, începând cu luna decembrie 2021 IMSP Spitalul Edineț a transferat la contul CAPCS, iar ultimul la rândul său, a transferat la contul SRL „Dita Estfarm” suma datoriei în mărime de 1 280 062 de lei. Prin urmare, conform contractului CAPCS are obligația de a achita pentru bunurile livrate de către vânzător, doar după ce beneficiarul a transferat pentru bunurile recepționate, suma de bani către CAPCS, și doar după recepționarea mijloacelor financiare CAPCS este obligată în termen de 15 zile să le livreze operatorului economic – vânzătorului. După depunerea acțiunii în instanța de judecată IMSP Spitalul Edineț a achitat datoria în mărime de 1 280 062 de lei conform contractelor de achiziționare a medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale și a dispozitivelor medicale

12. Curtea de apel Chișinău susținut că dacă reclamantul renunță la pretenții din cauza faptului că acestea au fost satisfăcute benevol de către pârât după intentarea acțiunii, instanța, la cererea reclamantului, îl obligă pe pârât să compenseze acestuia toate cheltuielile de judecată suportate în legătură cu intentarea procesului, inclusiv suma convenită pentru asistență juridică.

13. A concluzionat instanța de apel că, CAPCS nu avea obligația față de SRL „Dita Estfarm”, pe când IMSP Spitalul Edineț a achiziționat medicamente necesare instituțiilor medico-sanitare publice și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale și a dispozitivelor medicale. Prin urmare a considerat necesar de a încasa de la IMSP Spitalul Edineț în beneficiul SRL „Dita Estfarm” a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat, în mărime de 38 401,86 de lei, or, doar după depunerea acțiunii, a fost achitată datoria.

14. La 28 iulie 2023, SRL „Dita Estfarm”, reprezentată de avocatul Friptu Evgheni, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii, cu încasarea cheltuielilor de judecată de la CAPCS.

15. În susținerea recursului s-a invocat că conform punctului 3.3. din contract, CAPCS s-a obligat să achite bunurile livrate către Beneficiari. Astfel, consideră că Curtea de Apel Chișinău greșit a interpretat prevederile

contractelor și a ajuns la concluzia că CAPCS nu avea obligația de a achita datoria față de SRL „Dita Estfarm”. Menționează reprezentantul recurentului că raporturile juridice/contractele încheiate dintre CAPCS, Beneficiari și SRL „Dita Estfarm”, constituie raporturi juridice de drept civil, cu o reglementare de încheiere a lor particularizată de prevederile Legii nr. 131 a achizițiilor publice inclusiv în contextul în care art. 992 alin. (1) din Codul civil, prevede că contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

16. A remarcat recurentul că obligația de a transfera mijloacele financiare către CAPCS de către Beneficiari în termen de 15 zile prevăzută în contract, se răsfrânge doar asupra relațiilor dintre CAPCS și Beneficiari, dar nu și asupra agenților economici, în cazul dat, asupra SRL „Dita Estfarm”. Ori, SRL „Dita Estfarm” nu a avut și nici nu are posibilitate de a verifica dacă IMSP Spitalul Raional Edineț și-a executat obligațiile contractuale față de CAPCS conform contractelor, neavând acces la conturile bancare a intimaților. Consideră că concluzia Curții de Apel Chișinău, este una pripită și neîntemeiată, care contravine relațiilor juridice ce guvernează speța în cauză, iar instanța de apel a dat o interpretare greșită normelor de drept și prevederilor contractuale.

17. La data de 10 octombrie 2023 Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate a depus referință la cererea de recurs declarată de SRL „Dita Estfarm”, reprezentată de avocatul Friptu Evgheni, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

19. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

20. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu

excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

21. Recursul declarat de SRL „Dita Estfarm”, reprezentată de avocatul Friptu Evgheni, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 (18.08.2023) și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

22. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

23. Art. 433 alin. 1, lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).”

24. Art. 432 alin. 2, lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța de judecată: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată c) a interpretat în mod eronat legea”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, copia deciziei a fost notificată avocatului recurentului la data de 10 iulie 2023 prin intermediul poștei electronice. Cererea de recurs a fost depusă la datat de 28 iulie 2023. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că la depunerea recursului, recurentul a respectat termenele prevăzute la art. 434 din Codul de procedură civilă.

26. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

27. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

29. În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

30. În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

32. Din analiza recursului declarat, rezultă că, SRL „Dita Estfarm”, reprezentată de avocatul Friptu Evgheni, a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2) lit. a), b), c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 23 februarie 2023.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(2) lit. a), b), c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, nu a stabilit că instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

34. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursurilor, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu le-a stabilit.

35. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele,

încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

37. În acest context, Completul de judecată reține că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

38. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

39. În speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

40. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

41. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de SRL „Dita Estfarm”, reprezentată de avocatul Friptu Evgheni, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

42. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către SRL „Dita Estfarm”, reprezentată de avocatul Friptu Evgheni, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

43. Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de SRL „Dita Estfarm”, reprezentată de avocatul Friptu Evgheni.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc